

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum
in primis malas, concernit**

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

CXXXIII.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](#)

sive acturi sunt sive passuri, cognoscere & scrutari haud licebit. Quid? quod in progressu disputationis nostræ, non omnia fabulas esse, quæ veteres isti in ipso gentilismo tradiderunt, sed divinae veritatis acceptas, per traducem manum à Chaldæis, Ægyptiis & Hebræis particulas, luculenter ostensuri sumus. Sicut ergo ex iis, quæ de DEO & rebus Divinis, de Sacrificiis, de Festis & id genus religionis nostræ mysteriis, scripsere gentiles, quantumlibet falsis vera & veris falsa mixta sint, rectè tamen veritatis aliquid vel argumentum vel indicium promimus, operamque in hac re occupatam amplectimur & commendamus: ita haud minus ex iis, quæ de inferis scriperunt prisci illi sapientes, quorum vel sola antiquitas meritò nobis venerationi est, veritatis lectari vestigia, &c, secundum Gregorium Nazianzenum, que philosophi, (fuerunt autem Poëtæ summi gentilium philosophi, & quasi ~~manuicibus~~) vera dixerunt, ab iis, tanquam injustis possessoribus vindicare licebit. Quâ de re iucundum est legere disputationem octavam Clar. quandam viri, J.M. Dillherri, Tom.I. p.251. Et Dedic. Tom. Nov.p.2. & denique p.401. seq.

CXXXIII. Quæcunque igitur præviâ Scripturæ luce de statu hominum infernali discere integrum est, ea & sciri posse & sciri debere, ex hactenus dictis evidenter constat; cetera vero, quæ conjecturâ potius assequi, quam valido argumenti nexu cognita habere licet, quamquam pari veritatis robore non polleant, modestius quidem asleveranda sunt, non tamen simpliciter rejicienda. Nam & eorum, quæ cum aliquâ tantum verisimilitudinis specie disputantur, si cœteris, quæ evidenter revelata sunt, non repugnant, non esse nullum usum, quotidiana nobis argumenta demonstrant. De quibus ideo cum Augustino, Enarr. Psalm. LXXXV. Tom.IIX. p.948. dicimus: *Quod dicimus, fratres, hoc si non vobis tanquam certus exposuero, ne succenseatis. Homo enim sum, & quantum conceditur de Scripturis sanctis, tantum audeo dicere; nihil ex me. Infernum nec ego expertus sum adhuc, nec vos. Et fortassis alia via erit, & non per infernum erit. Incerta sunt enim hec. Verum dicit Scriptura, cui contradici non potest: eruisti animam meam, ex inferno inferiori.*

CXXXIV. Quibus tamen & hoc adjiciendum est, tanquam indubitatum; Scripturæ auctoritate nisi non id tantum, quod